Ч. 25 Четвер 4 (16) лютого 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавемана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Акция правительства. — Становище Шенерерівців і других опозицийників німецких. — Ческий голос в справі помиреня. — Неспокої в Альбанії).

Ціла будучність парляментарного житя і можливість зміни на ліпше у внутрішній політиці нашої держави зависить тепер головно від становища Німців і Чехів, взглядно від порозуміня обох сих народів. Як доси, то оба ті народи стоять все ще ворожо супротив себе а зміна настала хиба лиш о стілько, що по части показує ся якась, хоч дуже слаба охота до зміни в дотеперішнім становищи і ніби роблять ся якісь заходи, щоби зблизити до себе обі спорячі сторони. З Відня доносять іменно до „Hlas-а Naroda":

Речинець скликаня ческого сойму ще не установлено. В кругах правительственних єсть ще ріжниця думок що-до личности, котрим належало би припоручити переговори з Німцями в цїли наклонення їх, щоби вступили назад до ческого сойму. Здогадують ся, що може пос. Бернрайтер, котрий вибирає ся до Пільзна на збори своїх виборців з більшої посїлости, підойме ся на жадане правительства тої задачі і поробить перші кроки до порозуміня з Німцями.

Стілько що-до акциї правительства в ролі посередника. А що-ж обі сторони? — Насамперед Німці в справі загального поступованя розбили ся на дві ґрупи, з котрих одна обнимає радикально-національну партию Шенерера а друга всі прочі опозицийні партиї. Ґрупа Шенерера відказала ся рішучо від участи в нарадах прочих німецких партий опозицийних, що хотять уложити свої жаданя, а пос. Шенерер на запрошене пос. Гохенбурґера відповів довшим письмом, в котрім насамперед сказав, що сего запрошеня не приймає, а то длятого, що Німці в Австриї не потребують тепер ніякого иншого жаданя крім знесеня незаконних розпоряджень язикових. Аж коли Славяни віддадуть то, що неправно набули, можна буде поставити жаданя, а передовсім такі: 1) Підпорядковане всїх політичних справ під найвисші національні інтереси Німців; — 2) усунене славяньскої переваги особливо через відокремлене Галичини.

В справі національно-політичних жадань Німців, котрі мали виготовити делеґати німецко-національної і лїберальної партиї, доносять до N. fr. Presse, що робота делеґатів поступає жваво наперед і доходить вже до кінця. Найобширнійше заповідає ся реферат, маючий сформулувати народно політичні жаданя ческих Німців. Реферат той виготовлюють посли Перґельт, Праде і Бернрайтер, котрий в слїдуючім тиждни предложить его на конференциї в Празї. По виготовленю всїх рефератів вібуде ся у Відни спільна конференция всїх німецких партий.

Česka Revue, офіцияльний орґан ческого клюбу послів до Ради державної і до сойму обговорює шанси акциї порозуміня межи Чехами і Німцями і доказує, що до такої акциї не настане доти хвиля, доки Німці не зречуть ся всего, що виходить поза рівність. „До порозуміня межи нами а Німцями — каже ся там дальше — не треба ніякого посередника, як би він і неназивав ся, все одно чи правительство, чи консервативні Німці або Поляки. Ми собі топоґрафічно так близькі, ми маємо тілько таких самих інтересів економічних, ми так знаємо себе взаїмно і так одні других потребуємо, що ми — розуміє ся припускаючи добру диспозицию до того — єсьмо в силї зробити угоду і без чужих, непокликаних, а інтересованих посередників. Ческо-німецкі конференциї для усуненя або бодай зменшеня борби межи обома народами суть кождої хвилї можливі. Але против конференций, на котрих би лиш скорі концесиї мали Німців примирити, ми протестуємо, а так само і против двох других моментів. Передовсім і головно против вмовлюваня в нас, будьто би могли або мусїли їм подати ся і з тої дрібнички, яку маємо, з тої „добичи", як они кажуть позбути ся знову найбільшої части, і наконець против всякого подїлу ческої справи на ческу справу в Чехії і ческу справу на Мораві.

В Митровици прийшло дня 7 с. м. межи Альбанцями стоячими під проводом свого начальника Іси а магометаньскими жителями до кровавої бійки на великі розміри. Тепер зроблено вже там спокій а місцевого каймакама вже усунено. — З Іпеку доносять, що проводирі Альбанців на вічу коло сего міста обовязали ся аж до дня 7 падолиста (26 жовтня) значить ся до сьв. Димитрия не виконувати вендети (месть кревних), щоби тим способом зробити конець теперішним незгодам і бути готовими до оборони.

12)

ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

(З німецкого — А. Ґентї'го.)

(Дальше).

Вскорі Ґуґо і Райс були в товаристві Мехіканця в дорозі.

— Ви, пане Рамон, прийшли з неаби якою силою — сказав Ґуґо усьміхаючись.

— То могло придати ся — відповів Мехіканець — я не міг знати, з ким буду мати до дїла. Наша полїция не любить виставляти свою шкіру на небезпечність а я не міг угадати, що стріпу образованих людий.

— То не відносить ся до мене, пане Рамон — сказав нагле Райс. — Я ковбой, чи копальник золота, чи що небудь лучить ся, але не хочу належати до образованих людий.

— Мій приятель, пане, добрий хлопчище — сказав Ґуґо — то найлїпший і найвірнїйший приятель. Я сам Німець і приїхав сюди на захід на кілька літ, аби побачити трохи сьвіта, заки осяду постійно в Німеччинї.

— А тепер, пане, — сказав Мехіканець поклонившись — чи позволите, що я зачну вас питати? Менї бо дуже лежить на серци доля мого нещасливого сина. Я вже перше побоював ся, що він для нас страчений, а тепер бою ся того ще більше, як перед тим, бо він нїколи не розлучив ся би з конем, котрого сам виплекав. Чи ті люди, від котрих ви купили коня, були в тім місті знані?

— Нї — відповів Ґуґо — они небули з тих околиць Тексаса; нї судия, нї шериф не бачили їх перед тим. Колиб ми були знали, що они злочинцї, то були би їх придержали і велїли арештувати, доки не найшовсь би властитель коня; але що не можна було нїчого їм закинути, то нїхто не важив ся того зробити.

— Опишіть менї тих людий — сказав Мехіканець.

— Оба мали по трийцять до сорок лїт; з вигляду могли бути мисливцями. Були подібно одїті як ваші слуги, мали фланелеві сорочки, червоні пояси і куртки з срібними ґузиками, яких в Тексасї не носять, та мягкі, широкі повстяні капелюхи. Одного з них мав я за мішанця, напів Мехіканця і Американця; оба мали чорні вуса і підозрілі лиця.

— З вашого опису не сумніваю ся, що то були ті два мужчини, котрі на день, чи на два, заки мій син розстав ся з караваною, прилучили ся до неї. Ті люди казали, що они мисливцї, і як менї оповідано, приймив їх мій син, аби ему помагали підчас ловів як провідники. Ті з мисливского товариства, що сюди поверпули, описали менї їх і я вже тодї побоював ся, що мому синови з їх сторони може стати ся якесь нещастє. Тепер, коли ви кажете, що они продали вам его коня, я цїлком о тім пересьвідчений.

— Они, як було видко, їхали скоро і здалека; їх конї і карий були добрі, лиш вючний кінь був слабий. Їм очевидячки дуже спішило ся, а з того заключаю, що коли они убили вашого сина і его трех слуг, то стало ся то імовірно аж на послїднім перестанку перед Кінні. Колиб они були то зробили далеко в степі, то не мали би причини до такого поспіху; але коли то стало ся близько міста, то они певне боялн ся, що хтось вскорі найде трупи і за ними зарядить погоню.

— Чогож мали би они так довго відкладати убийство, коли вже раз на то рішили ся? — спитав молодий Мехіканець.

— Того не можу сказати, дон Карльосе. Може стрітили ся з иншими мисливими, а може не мали нагоди довершити злочину, доки аж не розлучило ся товариство, або може слуги вашого сина мали яке підозріне і надто уважали, так що они не могли перше допустити ся злочину. Пізнїйше, можлива річ, що чуйність ваших слуг ослабла, коли дорога вже кінчила ся і они почали уважати свої підозріня неоправданими.

— То найімовірнїйше поясненє — сказав дон Рамон. — Слуги мого сина то були три найвірнїйші люди; двох між ними було мисливих, а третий льокай. Дуже імовірна річ, що мисливі на переміну вартували в ночи, коли почули підозріне. Они оба були призначені заопікувати ся кіньми в місті, звідки мій син мав їхати зелїзницею і там дожидати его

Новинки.

Львів дня 15-го лютого 1899.

— **Іменованя.** Президия ц. к. краевої Дирекциї скарбу іменувала рахунковими ревідентами в IX. клясї ранґи офіциялів рахункових: Казим. Яськевича, Арт. Борисевича, Володисл. Гіштіна, Стан. Бенешка, Едв. Пайсера і Володим. Штоґрина; офіциялами рахунковими асистентів рахункових: Володим. Кульчицкого, Ант. Гавсера, Тит. Мукачиньского, Яросл. Левицкого, Євг. Івасечка, Кир. Свидерского і Анґ. Вилецкого; асистентами рахунковими практикантів: Марк. Фуксевича, Войт. Щепаньского, Казим. Кохманьского, Мар. Маціліньского, Мар. Тишковского, Йос. Лисоґурского і Володисл. Табора.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Лев Пініньский повернув в понеділок вечером блискавичним поїздом з Відня до Львова, задержавши ся через понеділок передполудне в Кракові.

— **З перемискої епархії.** Шкільними ординарнятскими комісарями іменовані оо.: Ем. Криницкий парох в Бобятині на деканат сокальский, а Орест Чехович крил. і парох в Сокали, до місцевих шкіл в Сокали, Володисл. Ільницкий парох в Ясінці масьо ій на деканат старосамбірский, а Теофиль Левицкий до тих шкіл деканата старосамбірского, що належать до староства в Старімміcтї. — Презенти одержали оо.: Діон. Ґудзьо па Пяткову дек. бирчаньского, Сим. Кульчицкий на Вощанці дек. комарняньского, Ів. Волосяньский на Краковець дек. яворівского, Лев Поломинович на Башню дек. любачівского, Теод. Грабець на Лупків дек. яслиского, Мих. Санрун на Вільку купиньску дек. жовківского, Мих. Жарский на Грімно дек горожаньского, Макс. Хомишин на Потік великий дек. старосамбірского і Юл. Чучкевич на Руске село дек. бирчаньского. — Завідательства одержали оо.: Алекс. Коцюба в Мишлятичах дек. мостиского і Петро Ясеницкий в Хревті дек. затварницкого.

— **Загальні збори філії „Просьвіти" в Рогатині** відбудуть ся в четвер 2-го н. ст. марга с. р. в сали ради повітової о 2-ій годині пополудни. Проґрама зборів така: Рано Богослужене за упокій членів філії. Пополудни о 2-ій годині: а) повитане зібраних; б) справоздане секретаря і касиера; в) дра Могильницкого відчит економічний з особливим увзглядненем торговлі крамарскої; г) вибір нового виділу; д) внесеня членів; і е) льосоване насіня. — Запрошуючи Р. Т. Членів до найчисленнїйшої участи, просимо заохочувати і других, щоби вписували ся до „Просьвіти". При тім звіщаемо, що на случай щасливого уладнаня місцевих відносин, того дня вечером відбуде ся в е ч е р о к в п а м я т ь Т. Ш е в ч е н к а з вільним вступом для селян, а платним для інтеліґенциї. Про сей вечерок звістимо згодом з усіми подробицями, єли тілько зможе відбути ся. — Рогатин дня 8-го лютого 1899. *І. Макогоньский* голова, *П. Кудрик* секретар.

Рух поїздів на шляху Новий Лупків-Тїсна застановлений перед кількома днями в наслідок сніжних заметий, розпочав ся на ново з днем 15 лютого с. р.

— **Напад на касу.** В місточку Кіш-цель на Угорщині напало до 300 селян на будинок каси ощадности. Жандармерия виступила і розігнала напастників. Місцеві власти удали ся до старшого жупана з просьбою о войскову поміч. Яка була причина того нападу, не доносять ґазети.

— **Обманець.** Бувший лїсний практикант Альойзий Рітгер, що як ми свого часу доносили, в уніформі офіцира артилериї, прибирав ріжні фальшиві назвиска, як пр. в Празї ґр. Шептицкого і допускав ся ріжних обманьств і був остаточно арештований в Хебі, ставав оногди перед судом присяжних у Відни. Судиї узнали Ріттера винним у всіх точках закинених ему злочинів обманьства, а трибунал засудив его на 6 літ тяжкої вязниці.

— **Многонадійні молодці.** Передвчера около години 8-ої вечером увійшло до мешканя купчихи Ґ. К. при ул. Браєрівскій під ч. 3 у Львові трех молодих хлопців і побачивши, що дома нема нікого старшого, показали дітям лист, в котрім мало стояти, що они мають право відобрати пакунок. По тім забрали найспокійнїйше зложене на комоді біле і щезли з ним без слїду.

— **Мало що не катастрофа.** На зелїзничім шляху Станиславів-Ясінь (Керешмезе) між Микуличином а Тартаровом стоїть незабезпечена гора, так що величезні камені, усуваючи ся, падуть на зелїзничий шлях і можуть легко викликати катастрофу. Отже дня 11 с. м. коли ранїшний поїзд біг в цїлім розгоні, посипало ся з гори каміне і завалило шини. На щастє побачив то будник і не надумуючи ся, кинув ся до шин та з нараженем власного житя — бо трохи его машина не розїхала — заложив на шинах капслї. Машиніст з трудом здержав машину ледве о 2 метри від купи каміня. Зараз взято ся до усуваня перешкоди, в чім помагали і подорожні і поїзд з двогодинним опізненем прийшов до Микуличина,

— **З заздрости.** В Турці під Хировом відбувало ся недавно жидівске весїлє. Серед танцю один жидок з заздрости, що его соперник танцює з его любкою, вбив ему вістрє ножика в груди недалеко серця. Зраненому не грозить велика небезпечність.

— **Злодій убийником.** В Вельоґловах під Новим Санчом удержував тамошний орґаніст Михайло Ґавелда склепик „kółk-a rolnicz-ого". Від якогось часу спостеріг він, що ему хтось склепик обкрадає. Щоби зловити злодія, зачаїв ся Ґавелда одного вечера в склепику. Не потребував довго чекати, бо вже незабаром появив ся злодій. Орґаніст пізнав в нім господаря з того самого села, Йосифа Хрусцеля і кинув ся на него, щоби его придержати. Однак Хрусцель, хлоп сильний, закинув орґаністови на голову мішок і побив его так немилосердно, що Ґавелда по кількох днях помер. Хрусцеля всаджено до вязниці в Новім Санчи.

— **Загоріли на смерть** Іван Тучок і его син Гнат в Ходачкові малім коло Тернополя. Гнат напалив на піч в печи, але не знати, чи він зробив то в самоубийчім намірі, чи лучило ся нещастє.

— **Подорож довкола землї — в 33 днях.** Як російский міністер комунікаций, князь Хилков заявив недавно на зборі міжнародних управ зелїзничих — подорож довкола землї по скінченю Сибірскої зелїзниці, можна буде відбути в 33 днях. Він так се обчислює: з Бреми до Петербурга зелїзницею $1^1/_2$ дня, з Петербурга до Владивостока зелїзницею (48 кільометрів на годину) 10 днів, з Владивостока до Сан Франціска чевез Тихий океан 10 днів, з Сан Франціска до Ню-Йорку зелїзницею $4^1/_2$ дня, з Ню-Йорку до Бреми кораблем 7 днів, разом трийцять три днів. — Тепер найкоротша подорож довкола сьвіта вимагає ось якого часу: З Ню-Йорку до Севсгемптн (Southampton портового міста на полудни Анґлії) 6 днів, з Севсгемптн на Париж до Бріндізі (портового міста в Італії) $3^1/_2$ дня, з Бріндізі через Суецкий канал до Йокагами (портового міста на японьскім острові Ніпон) 42 днів, з Йокагами до Сан-Франціска

повороту. Третий мав з ним поїхати до Нового Йорку. Син мав з собою досить золота на видатки і я побоюю ся, що то золото ще більше спонукало злочинців до убийства як кінь.

Між тим наблизились они до великого, хорошого будинку, що стояв в просторім буйнім огороді. Кількох наймитів вийшло, аби відобрати коні. Кінь Гуґа приспішив ходу, чим близше підходив до дому і в цїлім его поведеню видко було, що пізнає свою вітчину. Коли Гуґо з'сїв, положив кінь як звичайно писок на его рамя, аби пан погладив его, а відтак, не ждучи на слугу, пішов просто до стайні.

— Як бачу, то кінь любить вас; ви мусїли бути добрим паном для него.

— Я люблю коні — сказав Гуґо — а той від вісїмнайцятьох місяців есть моїм товаришем в день і в ночи.

Дон Рамон пішов наперед до дому а відтак до обширної комнати, де сиділа одна старша женщина і дві молодші. При его появі всї три повставали.

— Що нового, Рамоне? — спитала старша неспокійним голосом.

— Ой, Марие, злі новини. Ті панове, дон Гуґо Морштед і — він зупинив ся і поглянув на Райса, котрого імени не знав.

— Біль Райс без „дон"! — відозвавсь той.

Мехіканець повторив імя.

— Ті панове були так добрі приїхати сюди зі мною, аби нам сказати, що знають о нашім синї. На жаль знають мало. Нам правду казали; дон Гуго має дійстно коня нашого сина, але виказав ся, що купив его від двох чужинців, котрих вніщність годить ся з описом тих двох мисливців, що як нам оповідано полишили каравану разом з нашим сином. Я все побоював ся, що ті люди завинили, коли що Естафанови стало ся; на жаль тепер майже годі о тім сумнївати ся. Панове, то моя жена, донна Мария Помалєс, а то обі мої дочки Дольорес і Ніна.

Гуґо оставав цїлу годину і відповідав на питанє донни Пералєс. Відтак встав і попращав ся, бо бачив, що пані раді би лишити ся самі з своїм смутком. Дон Рамон і его син відвели Гуґа і Райса до воріт огорода.

— Прошу вас — сказав Рамон — коли денебудь стрітите ще тих опришків, велїть їх арештувати. Я і мій син приїдемо на судову розправу хочби то було не знати як далеко.

— О то не бійте ся — сказав Райс. — Коли їх ще стрітимо, то напевно дістануть свою нагороду і без суду. Ми велимо їх злінчувати і повиснуть в короткій дорозї.

— А я прошу вас — сказав Гуґо — позичити менї коня, аби заїхати до міста. Також пішлїть одного з своїх людий, аби его назад привів.

— На що? — спитав здивований Мехіканець. — Атже ви маєте свого коня, то ваша правна власність.

— Ні, пане, той кінь не мій. Хто купує крадене добро, мусить его стратити, скоро лиш найде ся правний властитель. І коли я купував коня за половину цїни, то знав, що мене жде таке ризико.

— Ні, пане Морштед. Не хочу сказати, що чоловік, котрий втратить коня, не має права упоминати ся о него денебудь его найде, т. є. в краю де поважає ся право. Але в нашім случаю не хочу навіть і думати о тім, аби вас позбавити коня. Він найшов доброго пана і він любить вас так як мого сина. Тому прошу вас задержіть его; нехай вас довго і щасливо носить.

Гуґо подякував Рамонови за его вічливість; відтак приведено коні.

— Сподїваємо ся побачити вас завтра знов — сказав дон Рамон. — Тут будете все милим гостем.

При повороті приймили їх в готели цїлком инакше. Онеж гостили у дон Рамона, одного з найбогатших властителїв посїлостий в околици. Коли повечеряли і сиділи при каві і циґарах в огороді за готелем, прийшли до них оба копальники золота і присїли коло їх стола.

— Незвичайне повитанє мали ви в Ем Позо — сказав той великий. — Але я не знаю, як вас звати; менї на імя Сім, а мій приятель називає ся Франк, я називаю его звичайно доктор.

— Менї на імя Біль — сказав Райс — а мій товариш називає ся Гуґо, ми звали его також блискавкою.

— А то чому? — спитав малий, сивий чоловік.

— Він, докторе, має особливий талант, уміє так скоро витягати револьвер, що заки ви замітите, що він хапає за него, револьвер вже у него в руках.

— Дуже пожиточний талант — сказав малий чоловік — очевидно припустивши, що то не діє ся надто часто і лише в крайній самообороні. Я також миролюбивий і маю відразу перед уживанем стрільного оружия. — Его товариш усьміхнув ся. — Тиж знаєш, Сіме, що так — сказав малий чоловік поважно.

— Так, так, докторе, не хочу сказати, що ти незгідливий; але я не знаю, чи є який чоловік між всїми копальниками золота, щоби частїйше уживав оружия, як ти, докторе.

— Але все лише задля спокою, Сіме.

— Але що ви робите в Ель Пазо? — спитав Сім.

— Ти так нагле виїздиш з питанями, Сіме — замітив доктор.

— Ей, докторе, як мають що замовчати,

10 днів, з Сан-Франціска до Ню-Йорку $4^1/_2$ дня, разом 66 днів, отже два рази так довго, нїж по скінченю Сибірскої зелїзницї.

— **Померли:** Матильда з Баллабанів Тисовска, жена професора ц. к. семинариї учительскої у Львові, по довгій і тяжкій недузї дня 11-го лютого в 50-тім роцї житя; — Іванна Любасовска, учителька в Добровлянах, станиславівского повіта, дня 6-го с. м. у родичів в Княгинині під Станиславовом.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 15 лютого. Є. Вел. Цїсар приймав вчера на довшій окремій авдиенциї міністра справ заграничних ґр. Ґолуховского.

Будапешт 15 лютого. Нинї має рішити ся справа кризи на Угорщинї. Правительство не відступить від тих жадань, котрі сформулювала корона в порозуміню з лїберальною партиєю.

Париж 15 лютого. Виїзджаючим з Альжіру Рошфорови і Режісови зроблено величезну демонстрацийну овацию. Спокою однак не нарушено.

Переписка зі всїми і для всїх.

С. Ц. в Кап.: 1) У Львові нема таких фірм, котрі торгують старими грішми, а адрес віденьских, монахійских і др. фірм не маємо під рукою. Коли воля, то пришлїть обі монети на наші руки, а ми розвідаємо ся в тутешних музеях; коли би якийсь музей схотїв купити, і означив цїну, то сейчас дамо Вам знати. В противнім случаю відошлемо назад. А може знайде ся і якась приватна особа, котра би схотїла купити. — 2) Невитягнений анї 2 січня с. р. анї давнїйше. — **Т. М. в Тег.:** Всечестнїйший Отче! І ми сподїваємо ся, що не вмінете нам во зло, коли скажемо Вам словами Сьв. письма: „Не судїть по виду, а праведний суд судїть“. (Еванг. від Сьв. Іоана VII. 24). Коли ми стараємо ся о скілько можемо, ширити сьвітло правди і науки, чого-ж ремствуєте на нас і посуджуєте нас о соблазнь? Позвольте спитати Вас, Отче, щоби Ви відповіли на таке питанє, як би Вам єго поставлено: „Чи суть чари можливі і чи може така проста баба відобрати молоко корові?“ — Звістно-ж прецї, що після загальної повірки серед темних людий всїлякі чари дїють ся лиш при помочи чорта (баба, чарівниця, при помочи чорта перекидає ся в „чорного кота“ або в „чорного пса“, в миш, щура і т. п. лїзе до стайнї і відбирає молоко і т. д.) Ну, Ви Отче, чей самі в то невірите; а коли так, то й мусите признати, скоро хочете відобрати віру у всїлякі чари, що нема чорта, бо скоро признаєте, що єсть чорт, то і признаєте можність чарів. Хто же признає можність чарів, то й не лиш признає чорта, але й признає єго якусь надприродну силу, таку силу, котра аж годна показувати якісь нїби чудеса — свойства, які належать ся лиш Богу. Се по нашій думцї була би далеко більша соблазнь, як та, сказати, що нема чорта; бо то значило би ширити віру в чорта, культ чорта, приписувати єму надприродну божественну силу, робити з него нїби якогось другого, злого бога, котрий єсть в силї робити людем всїлякі пакости. То противить ся прецї і першій заповіди Божій і нашому християньско-католицкому символови віри і словам нашого Спасителя, котрий сказав: „Хто іде слїдом за мною, не буде ходити в темряві а буде мати сьвітло житя. (Евангелия від Сьвятого Іоана VIII. 12) То противить ся також і здоровому розумови, котрий не хоче в то вірити, щоби було якесь таке невидиме сотворінє, котре скоро зробить ся видимим, має роги і кіньске копито, та курить люльку, або що оно перевертає обороги, бє горшки і т. п. коли єму недогодити, або знов коли єму догодити, то притягає грошї (інклюз) показує скарби і т. п. Инше дїло, коли бесїда про „злого духа“, про котрого і в Сьв. Письмі згадує ся. Тому ми не перечемо і не стаємо в суперечности з доґматом. Цїла річ, бачите в тім, як хто понимає „злого духа“: чи в дусї християньскім, чи поганьскім. Именно длятого хотїли би ми, щоби дїяло ся по словам нашого Спасителя і люди не ходили в темряві, а мали сьвітло житя. А то по нашій думцї настане аж тогди, коли будемо іти слїдом за нашим Спасителем, та перестанемо вірити в якісь чорти з хвостами, рогами і копитами (останки давного азийского, грецкого і римского поганьства, от хоч би культ Діонїза з рогами) в страхи, відьми, опирі і чарівницї; та всїлякі чари, а будемо вірити в единого Бога. Чи і тепер кинете на нас каменем і скажете, що ми допускаємо ся соблазни? — 2) Ваше бажанє сповнить ся, бо вже лагодить ся переклад одної із повістий Ґерстекера. Згадана новеля була вже давнїйше друкована, і тому стало ся то, на що Ви звертаєте увагу. — **Федь Мартин. в Звертові:** — 1) Приїдьте до Львова, але так, щоби-сте могли бути рано около 8. год. та підіть на Полїклїнїку, улиця Крута (Kręta), ч. 7, (з площі Марияцкої, коло готелю Жоржа, вузонька, крута улиця) і там спитайте, котрий доктор від уший, та о котрій годинї приходить. — 2) Бородавку можна згубити соком з зїля зелемозень або з цьвіту дївини, а найлїпше ляпісом. Але згадане зїле ледви чи знаєте а ляпісу в аптицї Вам не продадуть, отже найлїпше дати бородавцї спокій. Кажуть також, що добре підвязати бородавку волосом а она відпаде по якімсь часї; нехай спробує. Можна би також бородавку по троха зрізувати. — **А. Вих. в Смер.:** На жаль ми не могли доси розпитати купця на мід; всюди кажуть, що не пора. Найскорше можна ще продати до якої медоситнї (нас відсилано н. пр. до Янова і до Бучача), але нам не звістна така фірма, що виробляє мід до питя на більші розміри. Також відсилано нас до фабрики медівників Чиньского в Ярославі. — **Каз. Ліс в Григ.:** Прочитайте собі повисшу відповідь. — **П. Бурат:** Устриця (зьвіря подібне до наших скальок, жиють в ставах і ріках) буде завбільшки середно великої долонї але зьвірятко вимлене із черепиць (мушлїв) буде більше як о половину менше. Кілько устриць можна нараз зїсти — сего не можемо вже сказати, так само, як коли-б Ви нас спитали, кілько пирогів можна нараз зїсти. Се зависить від того, який у кого апетит і жолудок. А що-до цїни то она буває всїляка після того, чи устриць розплодить ся більше чи менше. В роках 1863 і 1864 платило ся 1500 штук по 4 фунти штерлїнґів (штерлїнґ має наших 23 корон і 94 сотиків) а в роках 1868 і 1869 платила ся та сама скількість вже по 8 фунтів штерлїнґів. З того обчислїть собі, по чому одна штука. Яка тепер цїна устриць того не знаємо. — **Федьків Нещасний:** Доси не виграли нїчого. Скоро виграєте, тогди купуйте чим скорше село і змінїть призвище на щасний. Та й нам не стає до купна села. Може би ми оба стали до спілки? — (Дальші відповіди пізнїйше.)

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

то того не оповідять; инакше-ж можемо їм в дечім помогти.

— Ми не маємо нїякої означеної цїли перед нами — сказав Ґуґо. — Я Нїмець і менї іде більше о те, щоби пізнати тут на заходї житє, як глядати золота. Я хотїв би побачити житє копальників золота в Новім Мехіку.

— Пригод там більше як треба. Доктор і я оба ми були кілька лїт при тім, там в Арізонї. Не заробили нї шелюга, але задержали наші скальпи на голові, а й то можна уважати щастєм.

— Менї казали — говорив Ґуґо дальше — що Ель Пазо то осередок копальників. Я гадав, що найду тут яке товариство копальників, до котрого зможу прилучити ся.

— Тепер небезпечно задля Індиян. В иншій порі найшлиб ви легко таку нагоду — відповів доктор. — Спитайте лиш першого лїпшого чоловіка, якого стрітате, Мехіканця чи білого, він певне скаже вам, що знає копальню, і заведе вас там, коли лиш схочете устроїти виправу.

— Ба й ми знаємо одну — говорив дальше — бодай віримо в то, а то значить дуже богато. Але нам здаєть ся, що поки що лїпше лишити ся в Ель Пазо. В послїдних шістьох місяцях робили ми в одній копальни в долинї ріки Джілї, але Мехіканцї, яких ми приймили, не хотїли лишити ся і тому ми закинули роботу і прийшли сюди. Шукаємо когось, хто відкупив би нашу копальню, тількож менї здаєть ся, що не дістанемо за неї і пять долярів. Мехіканцї на мають понятя о тяжкій роботї.

— Ваше лице подобаєсь менї, молодий чоловіче — сказав доктор задумчиво. — Оно видаєсь менї якось знакомим, хоч не можу сказати чому. Як на вас дивлю ся, то уважаю вас наскрізь честним.

— Сподїваю ся — сказав Ґуґо сьміючись.

— Можете заложити ся о ваші чоботи — промовив Біль Райс.

— А за вашого товариша можете ручити?

— Очевидно — сказав Ґуґо горячо. — Ми працювали разом і він пішов зі мною не тому, що були вигляди зробити грошї, але просто задля того, що оба сподобались собі.

— Ну, Сіме — сказав малий чоловік — менї здаєть ся, що тї два були би добрі товариші для нашого підприємства.

— Ти знаєш, докторе, що я такі річи полишаю тобі. Але й менї так видить ся, і гадаю, що ми могли би їм розповісти о всім. Тільки тут за богато людий, аби о тім говорити. Бачите — обернувсь до Ґуґа — колиб ви мали охоту піти разом з нами і як не боїте ся червоношкірих, то застанете нас завтра три милї від міста на дорозі на полудне, тодї поговоримо отверто.

— То менї дуже подобає ся — відповів Ґуґо. — Правда, Райс.

— Як хочете іти, то возьміть і мене з собою — відповів Райс.

— Добра ніч! — сказав Сім Гавлет і підняв ся. — Ми вже досить довго сидїли. Мехіканцї будуть питати: „Що тї чужинцї могли говорити з копальниками золота?“ А як Мехіканець стане вже раз так чудувати ся, то пічне шпігувати і тому мусимо іти. Завтра рано о 9 ій годинї три милї за містом на полудневій дорозї. Пів милї за одним селом побачите камінний хрест при дорозї, там звертає ся дорога в бік, ідїть нею, то найдете нас.

— Як ти гадаєш, Райс? — спитав Ґуґо, коли були самі.

— Нїчого — відповів той. — Копальники золота мають по найбільшій части щось до оповіданя. Але тї видають ся менї честними.

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).